Dadatak da „Chryścijanskaj Dumki“

№ 7 Vilnia, Žnivień-Vierasień 1938 h. Hod I.

Maładniak, čas bracca za navuku!

Na ŭsio svoj čas: čas ha zabavu i čas na navuku. Letam naš maładniak i napracavaŭsia, ale razam i na-

addychaŭsia. Na toje-ž leta. Ale leta kančajecca i treba padumać ab navucy. Mnohija pojduć ci pajšli ŭžo ŭ školu. Voś-ža takija pavinny zabycca ab usim i ščyra

ŭziacca za knižku. Maładniak naš pavinien dobra viedać, što navuka daražejšaja za zołata i jej treba paśviacić usie svaje siły.

Treba vučycca nia tolki toje, što pakazvajuć i čaho vučać u škole, ale treba tak-ža nie zabyvacca i ab biełaruskaj hramacie, jakoj u škole nia vučać. A heta ťak patrebnaja sprava i takulohkaja! Ab patrebie lišnie i havaryć. Heta-ž kožnam viedama, što treba lubić i svaju movu, i svoj narod, i paznavać patreby i historyju svajho narodu, kab paśla naležna možna było jamu służyć. A što zrabić heta nia ciažka, dyk tak-ža nia treba šmat havaryć. Jość u nas svaja biełaruskaja knižka i hazeta, dyk z ich i karystać treba, z ich treba i vučycca. Jość-ža ŭ nas adpaviednyja dla maładoha vieku hazety i knižki. Pradusim prasicie svaich baćkoŭ, kab vypisvali „Chryścijanskuju Dumku“, a z joj razam i „Zorku“, a ŭ hetaj maładniak naš znojdzie dla siabie niamała cikavaha i karysnaha. Jość u nas i čytanki adpaviednyja dla padrostkaŭ, jak „Rodnyja zierniatki“, „Rodny Kraj“ i inš: Jość tak-ža i adpaviednyja bajki: jak „Kazka ab rybaku i rybcy“, „Jak Hanula źbirałasia ŭ Arhientynu“, „Kaniok-Harbuniok“ i inš. Usio heta litaratura, z jakoj biełaruski maładniak moža navučycca pabiełarusku čytać i pisać, a tak-ža i navučycca ci mała čaho cikavaha i karysnaha. Słovam, za pracu!

Tyja, što ŭ škole,—pavinny staracca dobra vučycca taho, čaho ŭ škole vučać, a tak-ža pavinny tuju navuku dapaŭniać navukaj svajej rodnaj biełaruskaj. Błahi toj haspadar, katory dbaje tolki ab tym, što jamu patrebnaje dla pražyćcia i nie starajecca ab lepšym i kulturniejšym žyćci, błahi toj prafesar, jaki vuča tolki taho, što pastaŭlena ŭ prahramie i nie starajecca šyrej hlanuć praŭdzie ŭ vočy i hetuju praŭdu pakazać svaim studentam, błahi i toj vučań, jaki vučycca tolki taho, čaho jaho ŭ škole vučać, a nia dumaje ab tym, što jość nia mienš patrebnym, a čaho ŭ škole navučycca nia moža.

A tyja, što ŭ školu nia jduć, tak-ža pavinny nie zabyvacca ab tym, što dla ich školaj moža i pavinna

być rodnaja hazeta, rodnaja knižka. Nie pavinna być siarod moładzi nikoha, chto-b nia ŭmieŭ pabiełarusku čytać i pisać i znać usio prynamsi najpatrabniejšaje ab svaim biełaruskim narodzie.

Dyk, maładniak, da pracy!...

Pa śviatło, pa navuku,
da lepšaje budučyni!..

Chvoryja zuby.

Michaś pabačyŭ ŭ vadnym zubie vialikuju čornuju dziuračku. Kali jon raskałupaŭ hetuju dziuračku ćviakom, to zub zanyŭ, a ad ćviaka zapachła hniłym.

*

Na druhi dzień u Michasia raspuchła ŭsia ščaka. Matka paprasiła susieda pavieści Michasia da lekara. Kali lekar pahladzieŭ ŭ Michasioŭ rot, dyk narakaŭ na jaho, našto jon kałupaŭ zub ćviakom, čamu jon nie pałaskaŭ rot vadoju paśla jady. A kali Michaś raskazaŭ, što jon paśla haračaha krupniku pje nadta zimnuju vodu, lekar pakivaŭ hałavoju i kazaŭ:

— Ad hetaha ŭ ciabie i zuby balać: jany patreskalisia, a ŭ treščyny stała papadać ježa i tam hnić. Kali ty budzieš ich tak psavać, to zusim biaz zuboŭ zastanieššia.

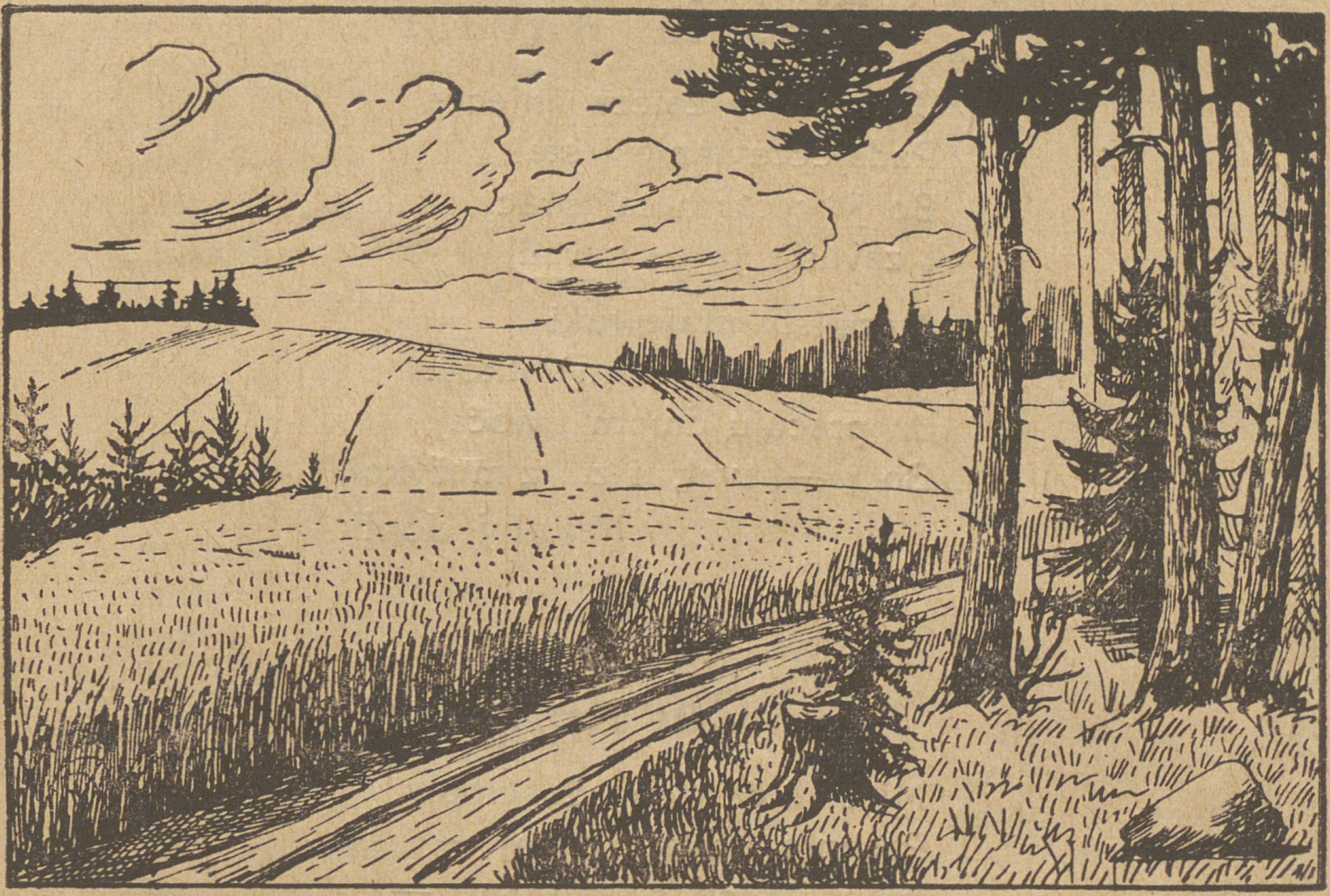
Ježa, papadajučy ŭ rot, pierš za ŭsio adkusyvajecca i raskryšyvajecca zubami. U darosłych ludziej 32 zuby, z jakich 20 małočnych i pa 3 karannych zuby z kožnaha boku źvierchu i źnizu. Małočnyja zuby ŭ dziaciej vypadajuć i na ich miesca vyrastajuć novyja. Vypadańnie hetaje pačynajecca z 6 hadoŭ i kančajecca ŭ 12—14 hadoŭ.

Zuby ščylna siadziać u dziosnach svaimi karaniami. Źvierchu jany pakryty ćviordaju i bliskučaju jak škło—emallu. U siaredzinie zuba znachodziacca nervy i kryvanosnyja žyłki. Kali zub kryšycca i da nervaŭ papadaje pavietra abo ježa, zub pačynaje baleć.

Kab zuby nie psavalisia, ich treba čyścić, asabliva ŭ viečary, nia pić paśla haračaha dy zimnoje i naadvarot, a tak-ža nia hryści ničoha ćviordaha, jak harechi, cukar i inš.

V. P.

To kraina tvaja.

Tam, dzie chaty staryja, staryja,
Dzie sumujuć pałoski paloŭ —
To kraina tvaja darahaja —
Za jaje dać žyćcio budź hatoŭ.

Tam, dzie vysiacca stromkija chvoi
Našych ciomnych skrypučych lasoŭ—
To kraina tvaja darahaja,
Za jaje pralivaj svaju kroŭ.

Tam, dzie rečki ciakuć i brujacca,
Dzie čucion cichi šum čaratoŭ —
To kraina tvaja darahaja,
Za jaje dać žyćcio budź hatoŭ.

F. Ch.

Pieśnia kavala

Ja kuju — žaleza hniecca —
Padajecca mnie i stal,
Bo ja rycar hetaj pracy
I zavusia ja — kavał!

Mazalisty maje ruki
Ad ciažkich, ad małatkoŭ:
Ja pracuju dniom i nočaj,
Bo ja—kaval, i z... z mužykoŭ!

Mikałaj Jovik.

Červień.

Miesiac červień užo ciopły,
Pachnie letniaju paroj —
Ni chałodny dy hałodny —
Krucić biedny hałavoj.
Jak daždacca kanca lipnia,
Jak dabicca da snapa,
Jak-ža ciažka šavialicca
Nie dajeŭšy la płuha,
Na suchim harać papary,
Padniać skiby baraznoj
Dyj adnym, a nia upary,
Abarać na nivie hnoj,
Kab-ža dobra razmiašaŭsia
Dy j dobra pierahniŭ.
I na pryšły hod daždacca
Lepšych časaŭ, lepšych žniŭ.

S.Z.P.Ł.

DOBRAMU I BOH PAMAHAJE.

Praciah, hl. „Zorku“ № 6.

V.

Vyjechali na poŭnaje mora. Vada i vada ŭsiudy — nihdzie bierahu nia ŭbačyš. Pahoda cudoŭnaja. Parachod suniecca pa vadzie, jak pa hładkim stale. Usie viasiołyja i zdavolenyja. Pavyłazili na vierchni pamost, śmiajucca, piajuć, abo i taksabie prachodžvajucca. Tolki adzin kupiec-kapitan nia ciešycca. Nikoli ŭ žyćci nie varočaŭsia jon z takim vialikim bahaćciem, ale štož jamu za karyść? Sumleńnie vyrazna kažyć: „Heta hrošy nie tvaje... Katok byŭ Piatrusia, — jaho j hrošy.“ Duša kupcova nia choča zhadzicca „Addać chłapcu-posłuhaču stolki zołata—jonža budzie sto raz bahaciejšy ad mianie. Nie, nie addam hetych skarbaŭ! Nizašto nie addam!!! Zapłaču jamu stolki, skolki varty kot, a rešta budzie majo.“ I chodzić niespakojny kupiec z kuta ŭ kut, machaje rukami i havoryć sam z saboj — až u kancy hołasna kryknuŭ: „Nie addam hrašej nikomu — jany maje i kvita“!!! Až spužaŭsia sam svajho hołasu, kinuŭ svoj pakoj i vybieh na pamost. Tam-ža zusim było inakš: usie viasiołyja, ŭsie ciešucca. Abyjšoŭ svoj parachod i viarnuŭsia da štodziennaj pracy ŭ svaju kajutu

Nie prajšło adnak i hadziny, až ubiahaje adzin sa staršych matrosaŭ i zajaŭlaje, što zusim niespadziavana pačynaje chmarycca. Treba pryhatavacca—bo moža być bura. Kupiec-kapitan mieŭ užo krychu času ŭspakoicca pa svaich razvažańniach. Nie spałochała jaho pryniesienaja viestka. Nia pieršy raz jamu pieražyvać buru. A jašče jon, jak daśviedčany marak, viedaŭ, što hetaj paroj hodu vialikich buraŭ nia byvaje. Prykazaŭ adnak źniać viatrahi i inšyja snaści. Usie pachavalisia pa kajutach.

Tymčasam chmary vielmi šybka pakryvali nieba. Paduŭ słabieńki vieciarok. Mora pačało ledź-ledź morščycca. Viecier štoraž macnieŭ, a ŭśled za hetym mora korčyłasia štoraz bolš. Raptam, jak-by niačyścik ulez u vadu, — vada pierad parachodam razstupiłasia i jon palacieŭ u strašennuju propaść... Užo zdavałasia, što kaniec budzie ŭsiamu, ale—nie: parachod iznoŭ na hrebieni chvalaŭ. Z mora patvarylisia ahromnyja hory. Jak dzieci na sanačkach z hary, tak parachod lacieŭ z adnej chvali na druhuju Mora prosta ašaleła. Kapitan spačatku byŭ spakojny, ale vichor uzdymaŭsia štoraz silniej. Parachod kačaŭsia z boku na bok, jak kałyska. Vada lilasia praz vierch parachodu—ścieny pačali traščeć. Kapitan-kupiec zadumaŭsia. Stolki jon užo jeździŭ pa mory, ale takoj bury viek nia bačyŭ. Matrosy latali, jak niaprytomnyja, ale ŭžo pačali słabieć. Vada pačała dastavacca i ŭ siaredzinu. Šybkim šaham zbližałasia strašnaja śmierć. Horš jašče, usie razumieli,

što parachod naładavany, bolš čym pavinna być: ab što stuknie — razabjecca.

Ale i tak užo štoraz bolš vady sabirałasia na dnie parachodu, słužba nie spraŭlałasia jaje vylivać. Kapitan usio heta bačyŭ. Pačaŭ i jon niepakoicca. Pajšoŭ u svoj pakoj i zadumaŭsia, ale jaho razvažańnie pierarvaŭ zastupnik: „Panie kapitan, skazaŭ jon uvajšoŭšy, kali nia prykažycie čaść tavaraŭ vykinuć u mora—hrazić nam zhuba, a i matrosy zusim pamučalisia, kali nie nastupić pieramiena, jany hroziać, što kinuć pracavać.“

— A vy dumajecie, adkazaŭ kapitan, što kali vykiniem tavar, to heta nas paratuje?

— Ja nia znaju, ale što rabić?

— Dajcie mnie trochu padumać, — skazaŭ kapitan.

Zastupnik vyjšaŭ. Kapitanu jasna stała, što pryjšła astatnija chvilina.

— Naštož mnie ciapier usie hetyja skarby! — padumaŭ jon u strachu i horka zapłakaŭ. Bura była vyraznaj karaj za chcivaść. U hetu chvilinu adnak blisnuła jamu inšaja dumka. Kali heta bura ad Boha, dyk Boh-ža možyć jaje i ŭspakoić. Paŭ tahdy kapitan na kaleńni, padniaŭ ruki ŭharu i pačaŭ hołasna malicca — Boža ŭsiomahutny, daruj mnie hrešniku. Nia hubi za mianie stolki niavinavatych. Ja ŭžo kajusia za svoj prastupak. Kali mianie tolki vyrviš z hetaje niebiaśpieki, addam usie hrošy Piotrusiu i jašče duža bahata dapłaču jamu za słužbu. —

Tolki hetak skazaŭ kupiec, ubieh jaho pamocnik i skazaŭ, što matrosy dalej nia buduć pracavać, kali kapitan nia spoŭnić ich damahańniaŭ. Kapitan spakojna ŭstaŭ z kaleńniaŭ, vyjšaŭ da zhurtavanaj słužby i hołasna abjaviŭ: Jašče dziesiać minut i pierastanie bura! Usie zaśmiajalisia, a inšyja skazali: — Musić zdurnieŭ. Ale nie prajšło i dziesiać minut, a bura zusim ucichła. Prapali tak skora chmary, jak i znajšlisia. Pa paru dniach pahodnaj padarožy, kupiec ščaśliva prybiŭ da bierahu. Spatkaŭ jaho niespakojny Piotruś:—A hdzie katok?— zapytaŭ. — Chadzi na parachod adkazaŭ haspadar i pakazaŭ Piotrusiu ŭsio zołata— Biary, heta usio tvajo. - Piotra doŭha ŭpiraŭsia. urešcie - što zrabić—zhadziŭsia. — Uziaŭ hrošy, ale ŭsiožtaki najbolšuju skryniu addaŭ kupcu. Reštu skryniaŭ achviaravaŭ dobrym ludziam, kab zbudavali 30 kaściołaŭ, ale z tym varunkam, kab tam byli dla Biełarusoŭ navuki pabiełarusku. Sabie nie pakinuŭ ani hraša.

(*Dalej budzie*)

Dzied Makar.

Над родным загонам

З роднага ўзьняўшысь загону,
Крылцы у сонцы купае,
Ў небе над полем зялёным
Жаўранак стройна сьпявае.

А сэрцу майму гэтак міла,
Як родная песенька тая,
Магутнай чаруючай сілай
Стамлёную грудзь напаўняе!

І зрок блудзіць па роднаму полю,
Заліцца сьлязою гатоў,
А сэрца сьціскаецца з болю
Над доляў гаротных братоў.

Гэй, ты, наша любая птушка,
Над родным загонам сьпявай,
І дзіўна чаруючай песьняй
Халодныя сэрцы збуджай!

П. С.

Maja duša.

Maja duša, jak lira siamistrunna,
Hdzie los žyćcia ihraje svaje pieśni;
Melodyja jaje časami vielmi sumna,
Jak cichi šept samotnaje čarešni,
Jak płač ŭdavy na mohiłkach pa mužy,
Ci jak biazmoŭny bol patoptanaje ružy.
Ale časami znoŭ prychodzić radaści chvilina.
I ščaście uśmichniecca, jak soniejka z-za chmar,
Tady melodyja majej dušy zusim byvaje inna,
Źnikaje dla mianie tady žyćcia ciažar,
Duša maja tady, jak biełу lebiedź hordy,
Zabyŭšysia na śviet, da nieba šle akordy.

H. V.

Jak ja budu žyć?

Mnie časta dumka nabiažyć,
Mučyć źvieram dzikim:
Jak na śviecie budu žyć,
Jak budu vialikim?

Bo navokał baču śviet;
Błahi, niepraŭdzivy:
I mnoha śloz i mnoha bied,
I ŭsiudy: dzivy, dzivy!

A kab ŭ śviecie miesca mieć —
Žyć, nie prapadaci,
Kab nia hnucca, nia hibieć,
Treba mnoha znaci.

Dyk pakul ja małady,
Bolš vučycca budu.
Kali-ž vyrastu, — tady
Ŭsio sabie zdabudu!

Janka čorny.

Dobry ŭčynak.

Stajała rybačaja chatka kala samaha vioziera. Na parozie chatki siadzieli dzieci rybaka: Janka hadoŭ dvanaccaci i Marylka hadoŭ adzinaccaci. Jany čakali pavarotu svajho baćki. Hudzieŭ vialiki i ściudziony viecier. Chvali šumieli. Raptam dzieci pačuli niejki kryk na voziery. Čuješ, Marylka? Niechta kryčyć! Vo iznoŭ!

— Aha, tak i jość, što kryčyć, hladzi — vun niešta navat čarnieje na vadzie, zdajecca čałaviek — adkazała Marylka.— Ci nia topicca tam chto-niebudź? Pajedziem, Marylka, u čoŭni i moža my pamožam jamu!—Janka i Marylka biahom kinulisia da čoŭna, adviazali jaho i skorańka papłyli da taho miesca, dzie było vidać niešta čornaje. Jak dzieci rybaka, jany dobra ŭmieli pravić čoŭnam i, nia hledziačy na silny viecier i vialikija chvali, jany dajechali da topiačahasia chłopčyka i pamahli jamu ŭleźci ŭ čovien. Dzieci papłyli damoŭ. Marylka stała viasłavać, a Janka praviŭ čoŭnam i vylivaŭ vadu, jakaja naciskałasia ŭ čovien. Dajechaŭšy ščaśliva da bierahu, jany pryviali ŭ svaju chatu vyratavanaha imi chłopčyka. Heta byŭ syn sielanina iz susiedniaj vioski. Jon pajechaŭ u čoŭni tady, jak było jašče cicha na voziery. Kali-ž paŭstaŭ viecier, abiarnuŭsia čovien i chłopčyk apynuŭsia ŭ vadzie. Jon nia moh barocca z chvalami i peŭna pašoŭ-by na dno, kali-b Janka i Marylka ŭ paru nia vyratavaŭšy jaho z bušujučych chvalaŭ.

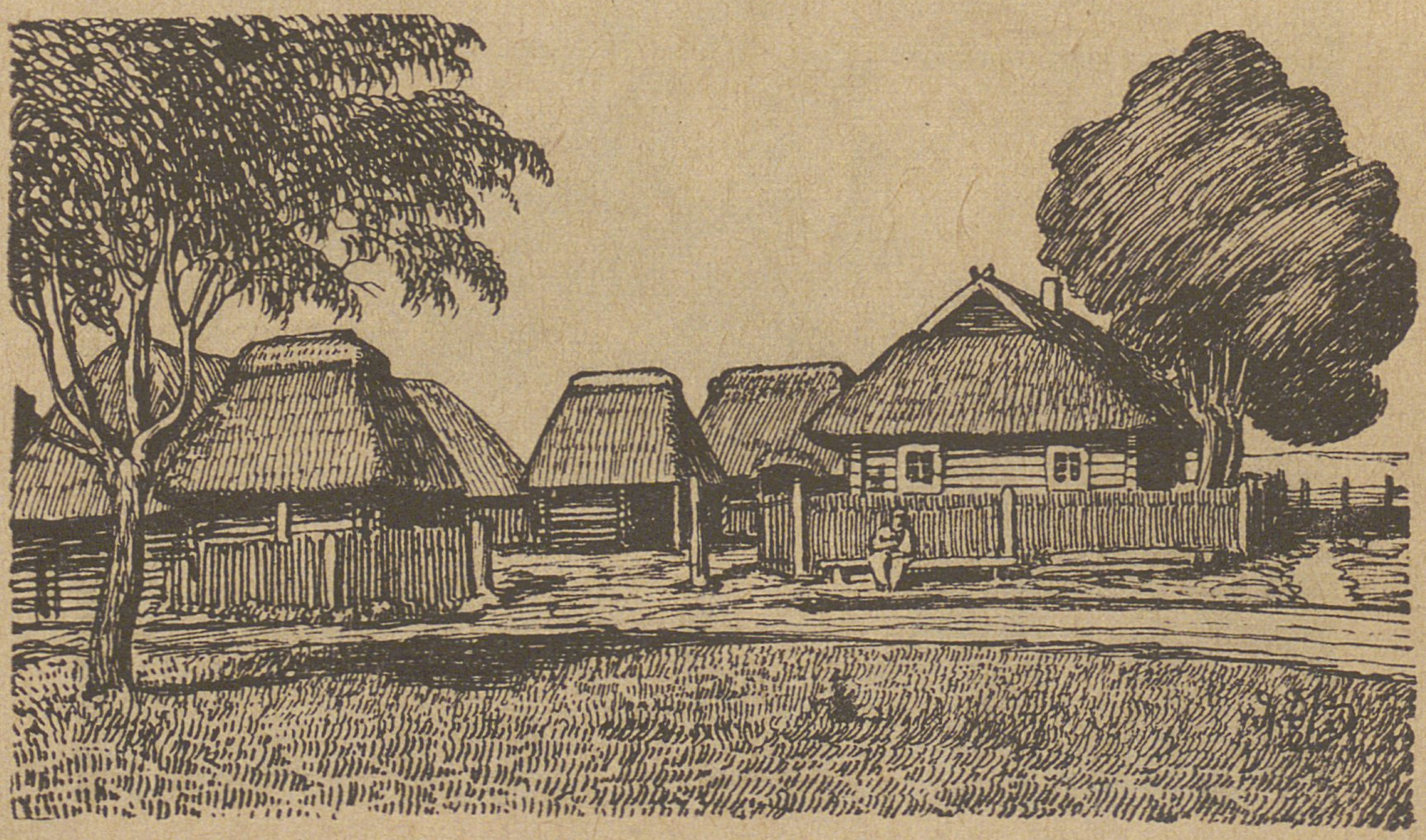
P. S.

Vioska ŭnočy.

Zasnuła ŭ zary letniaha viečaru
naša siało:
Nichto nie havoryć, i nia źvinić pieśnia —
ŭsio spać palahło...
Pahaśli maleńkija šybki vakon,
i niespakoj pajšoŭ proč.
Tolki zorkaŭ šlach bieh ziamli aznačaje
i boskuju moc...
Z pryhožych mužyckich paloŭ
idzie zboža pach.
Nad vadaspadam rečki biarozy šumiać,
pachiliŭšysia ŭ snach..
Časam ŭ hniaździe zapiščyć ptuška,
i zadremie iznoŭ;
Abo ŭ huščy lesu adaźviecca sava,
jatučy na łoŭ...
Iznoŭ cišynia. Tolki, z rasy padajuć ślozy...
— — — — — — — — —
Kab u rańnim soncy ustroić viosku
ŭ brylantovyja iskry...

J. Bil.

За навуку.

За навуку бярыся, мой браце!
Да асьветы імчыся хутчэй:
Прамень шчасьця засьвеціць у хаце —
Сьцінем цьму з маладых мы вачэй.

За навуку! Дзе толькі хто зможа,
Пакуль прамень надзеі ня згас:
Мне паверце — вучэньне паможа,
Бо вучэньне то шчасьце для нас.

Б. К.

Dzianiok.

Zara na niebie razharełaś,
Nam źviastujučy dzianiok;
Miesiac sumny zabialeŭsia
I schavaŭsia za lasok.

Ustavaj, moj bracie miły!
Bo ŭžo soniejka ŭzyjšło:
Pracy chopić da mahiły —
Šmat dziańkoŭ takich prajšło.

Nu čaho tam paziraješ?
Padyjmajś chutčej, moj brat!
Łaŭruk pieśniaj nas vitaje —
Ej, ŭstavaj, hieroj i chvat!

Z pieśniaj novaju u sercy
Novy dzień idzi — vitaj:
Dosić žyć nam ŭ paniaviercy —
Dosić spać, bratok, ŭstavaj!

B. K

MAŁADNIAK PIŠA

Ab ničym nia dbaje

Sienkavičy, Kosaŭskaha pav. U našaj vioscy jość šmat moładzi, ale jana ab nas padrostkach nia dbaje, dy nia tolki ab nas, ale jana i ab sabie nia dbaje. Naša moładź zamiest viaści ŭ vioscy kulturnuju pracu, jak heta jość u niekatarych druhich vioskach, jana pje harełku, a nia redka i bjecca.

M. J.

Starejšyja nia rupiacca

Łyntupy, Śviancianski pav. Pa vioskach niaład panuje. Starejšyja ab nas nia rupiacca, a sam maładniak nie razumieje, da čaho maje imknucca. Pjanstva i ihra ŭ karty pašyrajecca. Maładniak časta jdzie śledam starejšych. Nia vypisvajuć i nia čytajuć biełaruskich hazet i knižak. Baćki nia vučać dziaciej pisać i čytać pa biełarusku. Ciomny narod. Treba papravicca!

A. K.

Ž a r t y.

Prahavaryŭsia

Kupiła maci ślivak i chacieła ich dać dzieciam paśla abiedu. Jaśka nikoli nia jeŭ ślivak i ŭsio abniuchivaŭ ich. Jak nikoha nia było ŭ chacie, jon nia vytryvaŭ, schvaciŭ adnu śliŭku i źjeŭ. Pierad abiedam matka źličyła śliŭki i bačyć — adnej niama. Jana skazała ab hetym baćku. Pry abiedzie baćka j kaža: „A što, dzieci, ci nia źjeŭ chto adnu śliŭku?“ Usie adkazali: „Nie!“ Jaśka pačyrvanieŭ jak rak i skazaŭ tak-ža: „nie, ja nia jeŭ.“ Tahdy baćka skazaŭ: „kali chtokolečy z vas źjeŭ, to heta niadobra; adnak biada nia ŭ hetym. Biada ŭ tym, što ŭ śliŭkach jość kostački, i kali chto prahłynie kostačku, to j pamre! Ja hetaha bajusia.“ Jaśka pabladnieŭ i skazaŭ: „Nie, ja kostačku vykinuŭ praz vakno.“ Usie zaśmiajalisia, a Janučok zapłakaŭ.

(Z rasiejsk. pierałažyŭ L. V.)

Try bułki i adna baranka.

Adnamu sielaninu zachaciełasia jeści. Jon kupiŭ bułku i źjeŭ—i ŭsio chočacca jeści. Voś kupiŭ druhuju bułku i źjeŭ—usio chočacca jeści. Kupiŭ i treciuju bułku i źjeŭ—usio jašče chočacca jeści. Paśla jon kupiŭ baranku i kali źjeŭ, pačuŭsia

syty. Tady sielanin udaryŭ sabie kułakom u łob i kaža: Jaki-ž ja durny! našto-ž naprasna ja źjeŭ stolki bułak? — Mnie treba było spačatku źjeści adnu tolki baranku i byŭby syt.

I. L.

Ščyry sielanin.

Adnaho razu paspračaŭsia sielanin z svaim susiedam i nazvaŭ jaho sabakam. Heny nie zalubiŭ i padaŭ u sud.

Sudździa i pytaje: — u čym vy abvinavačvajecie susieda?

— Jon skazaŭ na mianie „pies".

A toj i kaža: — sabaka ty sabaka, kali-ž ja na ciabie kazaŭ „pies?"

Sudździa, bačačy sialanskuju ščyraść i praŭdamoŭnaść, apraŭdaŭ abvinavačanaha. *I. L.*

U škole

— Kab heta ty synok dy čaść znaŭ taho, što ja znaju!..

— Heta nia dziva, panie vučyciel, kali chto 30 hadoŭ siadzić u vadnej klasie.

*

— Šałapajski! Skolki budzie pałova adnej treciaj?

Dakładna nie mahu skazać, ale ŭ kožnym razie budzie niamnoha.

UKRAINSKIJA PRYKAZKI

1. Biednamu Saŭcy niama doli ni na piečy, ni na łaŭcy: na piečy piakuć, na łaŭcy siakuć.
2. Varonie i myła nie pamoža — ŭsio čornaj budzie.
3. Haduj pčału da Ivana: jana zrobić z ciabie pana.
4. Jakoje kareńnie — takoje j nasieńnie.
5. Jak serca z piercam, dyk i duša z časnakom.
6. Čuje kot sała, dyj siły mała!

Dzietki!

Paznavajcie biełaruskuju abecedu hraždanku!

A, a — А, а.	J, j — Й, й.	R, r — Р, р.
B, b — Б, б.	Ja, ja — Я, я.	S, s — С, с.
C, c — Ц, ц.	Je, je — Е, е.	Ś, ś — СЬ, сь.
Ć, ć — ЦЬ, ць.	Ju, ju — Ю, ю.	Š, š — Ш, ш.
Č, č — Ч, ч.	K, k — К, к	T, t — Т, т.
D, d, — Д, д.	L, l — ЛЬ, ль.	U, u — У у.
E, e — Э, э.	Ł ł, — Л, л.	Ŭ, ŭ — Ў, ў.
F, f — Ф, ф.	M, m — М, м.	W, w, V, v—В, в.
G, g — Г, г.	N, n — Н, н.	Y, y — Ы, ы.
H, h — Г, г.	Ń, ń — НЬ, нь.	Z, z — З, з.
Ch, ch — Х, х.	O, o — О, о.	Ž, ž — Ж, ж.
I i — I, i.	P, p — П, п.	Ź ź — ЗЬ, зь.

„Zorčyna“ pošta

J. L. Atrymali, z niekatorych matarjałaŭ karystajem ciapier, a z niekatorych skarystajem paśla.

L. V. Dziakujem, jak bačycie, — karystajem.

B. K. Z niekatorych vieršaŭ karystajem.

H. V. Adzin drukujem ciapier, a a z inšych skarystajem u numary nastupnym.

F. Ch. Ab baśni skazać nia možam ničoha, bo nia majem kanca. Prysyłajcie ŭsio! Vieršyk adzin drukujem, inšyja słabyja. Z viestki karystajem.

J. B. Adzin drukujem, inšyja nie padchodziać.

J. Č. Adzin drukujem, ab inšych padumajem.

V. Al. Za žarty i prysłoŭi dziakujem, karystajem.

J. T. Dziakujem! Ale-ž nadta vaš vierš doŭhi i nia viedajem, što z im zrabić. Ale skaraciŭšy, nadrukujem.

J. R. Adzin drukujem ciapier, a inšyja pakidajem na druhi raz.

Dz. M. Drukujem, čakajem na kančatak.

M. J. Z viestak karystajem i vieršyk drukujem.

BAĆKI I DZIECI! Pračytaŭšy „ZORKU“, nikoli jaje nia kidajcie, ale składajcie i paśla hodu sšyvajcie ŭ knižku!

Adkazny redaktar: V. Jermałkovič Vydaviec: Ks. Ad. Stankievič

Biełaruskaja Drukarnia im. Fr. Skaryny ŭ Vilni, Zavalnaja 1.